

KÖZSÉGÜNK ELSŐ DÍSZPOLGÁRAI

2000. augusztus 19-én került sor, a millenniumi rendezvények kiemelt eseményeként, díszpolgárok avatására, a község történetében első alkalommal. A képviselő-testület egyhangúlag elfogadta a személyükre vonatkozó, beterjesztett javaslatot.

Dr. Somfai István, községünk egykori körzeti orvosa, 26 éven keresztül gyógyította településünk apraját-nagyját. Lelkiismeretes, önfeláldozó munkájáért érdemelte ki, a sajnos csak posztumusz díszpolgári címet, ezért a kitüntetéssel járó emléklakettet fia vette át. Életútjáról részletesen olvashattak a Tárnokhír 1999 februári számában, az Arcképcsarnok című rovatban.

Váradi Imréné tanárnő, iskolánk volt igazgatója, az oktatásban és a közéletben végzett kimagasló munkájáért részesült e megtisztelő kitüntetésben. Ebből az alkalomból mutatom be azoknak, akik még nem ismerik.

MINDENKI MÁRIA NÉNJE

Mária, Marika, Máriácska, Mária néni. Valamennyi nevet használták vele szemben, de a leggyakrabban Mária néninek szólították, még a nála idősebbek is. Nem túlzás mindenki Mária nénijének neveznem, hiszen 1956-tól 1990-ig, 34 esztendőn keresztül osztogatta tudása legjavát és a saját énjéből fakadó emberséget több nemzedéknek. Közéleti tevékenysége révén ismerte és ismeri ma is az egész község.

Martonvásáron született. Édesapja önálló pékmester, édesanyja háztartásbeli volt. Három leánygyermeket neveltek fel, közülük Mária néni a legfiatalabb. Gyermekévei az ínséges háborús esztendőkre estek, ezért, mint minden család akkoriban, ők is sokat nélkülöztek. A nyári szünetekben saját magának kellett megkeresnie az iskolai felszerelés megvásárlásához szükséges pénzt, pl. anyarozsszedéssel a közeli állami gazda-

ságban. Később, 17 évesen már cséplőgép-ellenőrként teremtette elő tanulásának anyagi fedezetét. Gyermek- és ifjúkorában a munka és a tanulás töltötte ki az életét. Szórakozásra, játékra csak nagyon ritkán jutott ideje. Legszebb gyermekkori emlékei közé tartozik a lepkefogás, cserebogárgyűjtés, bújócskázás és fogócskázás.

14 éves korában elszakadt a szüleitől és önálló életet kezdett. Cinkotára került a tanítóképzőbe, ahol kollégistaként, reggel 6-tól este 10-ig, beosztott menetrend szerint élt, és csak havonta mehett haza. 1954-ben szerezte meg tanítói oklevelét, majd Pázmándon töltötte gyakorlóéveit 1956-ig. Tárnoki férjét 1955-ben ismerte meg Martonvásáron, a Katalin-bálban, s a találkozás hamarosan házassággal végződött. Ekkor költözött Tárnokra, és kezdett el tanítani a ligeti iskolá-

ban, amely az évek során egyre jobban a szívéhez nőtt. 1960-tól az egri főiskolán tanult tovább, ahol gyakorlati foglalkozás (technika) szakon végzett. Tanított magyart, történelmet, technikát és volt osztályfőnök is. 1961-ig az úttörőcsapat vezetőjeként, 1961-től 1980-ig igazgató-helyettesként dolgozott. Közben 1964 és 1966 között – Brandeis Alfréd igazgató tanácselnöki munkája idején – megbízott igazgató. 1980-tól 1990-ig az iskola igazgatója. Több mint harminc éven át tanácstagként tevékenykedett. Pedagógusi munkájának elismeréseként megkapta az oktatásügy kiváló dolgozója és kiváló tanár kitüntetését, szakszervezeti munkájáért pedig – 1970-től 1983-ig a Budai Járási Pedagógus Szakszervezetnek volt a titkára – arany fokozatot.

„Jó volt itt dolgozni, ma is érzem a szülők és a tanítványok megbecsülését” – emlékezik az iskolai évekre. Ezt igazolja az is, hogy Mária-napokon folyamatosan cseng a telefonja, egymásnak adják a kilincset régi tanítványai és munkatársai, hogy kifejezzék szeretetüket, amelynek lángja még az eltelt sok-sok év alatt sem aludt el.

1956 szeptemberében ismertem meg. Akkor a tanítás zászlófelvonással kezdődött és zászlófelvonással fejeződött be az udvaron, jelentéssel egybekötve, amelyen az egész iskola részt vett a nevelőkkel együtt. Gyönyörű és hosszú volt az ősz abban az évben, akárcsak most. A levelek csak október 23-án kezdtek hullani a fákról. Mi, 8. osztályos kamaszlányok csodáltuk fiatalágát, frissességét és üde báját, lopva figyeltük ruháját, amikor a zászló mellett állt. Megvaló-
lom, hogy minden lány titokban pél-

Orbók Ilona búcsúztatása nyugdíjba vonulása alkalmából az 1965/66-os tanév végén. A képen (balról jobbra) a következők láthatók: Gáspár Jánosné, Kádár Lukácsné, Orbók Ilona, Váradi Imréné, Majoros Valentinné, a SZM. elnöke, Kovács Istvánné, Szabó István, Kriszko Gyula és György Júlia

daképének tekintette, nemcsak külsőségekben, hanem belső értékeit illetően is. Nekünk történelmet tanított, s mindig élvezettel hallgattuk érdekes előadásait. Tanítványként csak egy évig örülhettem neki, az is csonka volt és zűrzavaros, a forradalmi események miatt.

1969-től a munkatársa lettem. Sohasem felejttem el jóindulatú bírálatait, segítőkészségét az iskolai és a magánéletben egyaránt. Azt hiszem, ezt nemcsak én, hanem minden egykori munkatársa elmondhatja. Önmaga előtt magasra állította a mércét, s ezt megkövetelte pedagógustársaitól is. Rend, fegyelem és pontosság volt a legfőbb erénye, amit kollégáitól és tanítványaitól szintén elvárt. 1980-ban, mint az iskola új igazgatója, engem választott helyettesévé. Tisztában voltam vele, hogy milyen temérdek munkával jár, ha valaki tisztességgel és felelősséggel látja el ezt a megbízatást. Csak azért vállaltam, mert ő kért fel rá, akiről tudtam, hogy magával egyenrangú munkatársként fogad. 10 éves gyümölcsöző együttműködésünk bizonyítja, hogy ebben sohasem csalódtam. És akkor, 1990-ben jött a rendszerváltás. A tanév befejezésekor már terveztük a jövőt – amely végre a kedvezőbb feltételek miatt (új iskola, jó szakos ellátottság) egy kicsit könnyebbnek ígérkezett az eddigi nehéz évek után –, amikor „Valaki” és „Valakik” durva és hazug vádaskodásokkal belemartak a szívébe. Legnagyobb kincsén, a becsületén ejtettek sebet, ezért önérzete lemondásra kényszerítette, pedig szívesen maradt volna még, hiszen telve volt tenni akarással.

Az 1970-es farsangi karnevál zsűrijének tagjai (balról jobbra): Rihó Ferenc, a SZM. elnöke, Szabó István, Pillár Erzsébet, Váradi Imréné és Brandeis Alfréd

1991. március 1-jén búcsúzott véglegesen az iskolától. Évek múltak el, amíg ismét bekapcsolódott a közéletbe. Az idősök és a betegek ügyes-bajos dolgaiban próbál segíteni. A Derűs Alkony Alapítvány tagja, 1999 óta.

Arra a legbüszkébb, hogy tanítványai közül 55-en választották a pedagógus pályát, s 11 visszajött a régi iskolájába tanítani. Figyelemmel kíséri egykori diákjainak életútját. Szomorúan meséli, hogy közülük már 64-en meghaltak.

Így vall a hivatásáról: „Érdemes volt ezt a pályát választani, mert élettemnek ez adott értelmet. Sok-sok szempár csillogott rám és valóra vált minden, amiért dolgoztam, hogy értelmes, okos, intelligens felnőtté váljanak gyermekeink. Ezt bizonyítják a hétköznapiak és a sok iskolai találkozó”.

„Sok jót tett mindenkinek” – mondta róla egyik tanítványa. S e véleményével nincs egyedül. Elhunyt pedagógus társait is tisztelte, emléküket ápolta, s ma is ezt teszi. Jól emlékszem a pedagógusnapokra, amikor a gyerekektől kapott tengeri virágból mindig jutott néhány csokor a régen elfelejtett kollégák sírjára is.

A kitüntetés örömkönnyekeit csalt a szemébe, sugárzott róla a megelégedettség. Visszanyerte a félreállításakor megtépázott önbizalmát. Boldog, hogy munkáját a jelenlegi önkormányzat elismerte, amelynek tudata feledteti vele, a tíz évvel ezelőtti méltatlan bánásmódot.

Kívánom, hogy még sokáig segítse egészségben és békében az arra rászorulókat!

Dr. Gergely Istvánné

Egri Ferencről búcsúzott az iskola 1986. február 7-én, nyugdíjazásakor. A képen balról jobbra Boncz Jenőné, a SZM. elnöke, dr. Gergely Istvánné, Egri Ferenc, Váradi Imréné és Rozsnyai Mihály tanácselnök látható

Az első ballagás az új iskolában, 1989-ben

